FORMELE REACTIE EN VERZOEK

Woonwagens en standplaatsen in het volkshuisvestingsprogramma

Gemeente Wassenaar | 4 september 2026

Afzender

[redacted]
[redacted]Wassenaar

Aan

Het college van burgemeester en wethouders
en de gemeenteraad van de gemeente Wassenaar
Postbus 499
2240 AL Wassenaar

Betreft: formeel verzoek tot volledige en concrete opname van woonwagenbewoners, woonwagens en standplaatsen in het gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma

Geacht college, geachte leden van de gemeenteraad,

Namens de families [redacted] verzoeken wij u om de woonbehoefte van woonwagenbewoners uitdrukkelijk, herkenbaar en uitvoerbaar op te nemen in het volkshuisvestingsprogramma van de gemeente Wassenaar. Deze brief geldt als formele reactie en participatie-inbreng. Indien reeds een ontwerp ter inzage ligt, verzoeken wij u deze brief tevens als zienswijze te behandelen en ons daarvan schriftelijk ontvangst te bevestigen.

Wij vragen dit niet alleen in algemene zin. In Wassenaar is sprake van een concrete, langdurige en aantoonbare behoefte aan standplaatsen. In mei 2026 hebben meerdere familieleden zich ingeschreven voor een standplaats. Een deel van de betrokken families wacht al zeer lang en heeft eerder aanvragen gedaan. De huidige locatie Lage Weide biedt onvoldoende ruimte om de familiegebonden woonbehoefte op te vangen. Een volkshuisvestingsprogramma dat deze behoefte niet of slechts vrijblijvend benoemt, is daarom onvoldoende.

1. Nieuwe wettelijke verplichting

De Wet versterking regie volkshuisvesting is op 1 juli 2026 in werking getreden. Op grond van de gewijzigde Omgevingswet moeten gemeenten een volkshuisvestingsprogramma vaststellen. Daarin wordt het volkshuisvestingsbeleid geconcretiseerd, mede op basis van onderzoek naar de actuele woonbehoefte en de woonbehoefte per aandachtsgroep.

Wij verzoeken u daarom niet te volstaan met een algemene verwijzing naar bijzondere doelgroepen of bestaand woonwagenbeleid. Voor Wassenaar moeten de lokale behoefte, de gewenste voorraad en de feitelijke uitvoering controleerbaar in het programma terugkomen. Voor zover overgangsrecht geldt voor een bestaande woonvisie, ontslaat dit de gemeente niet van de verplichting om tijdig toe te werken naar een programma dat aan de nieuwe instructieregels voldoet.

2. Bescherming van woonwagencultuur en gelijke behandeling

Het landelijke Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid uit 2018 is gebaseerd op het mensenrechtelijke kader, waaronder artikel 8 EVRM. De woonwagencultuur moet worden gerespecteerd en beschermd. Gemeenten behoren de behoefte aan woonwagenstandplaatsen zorgvuldig in beeld te brengen en beleid te voeren waarmee binnen een redelijke termijn uitzicht op een standplaats bestaat. Een nuloptie, uitsterfbeleid of louter behoud van het huidige aantal plaatsen is niet aanvaardbaar wanneer de actuele behoefte groter is.

Daarbij is voor Wassenaar van bijzonder belang dat het College voor de Rechten van de Mens op 20 maart 2026 heeft geoordeeld over onderdelen van het gemeentelijke woonwagenbeleid. Dat oordeel en de daarin geconstateerde problematiek rond het ontbreken van huurstandplaatsen en huurwoonwagens behoren aantoonbaar te worden verwerkt in het nieuwe programma.

3. Lokale behoefte moet leidend zijn

De inschrijvingen van 1 mei 2026 en de reeds bij de gemeente bekende familiegeschiedenis laten zien dat de behoefte breder is dan alleen de huidige hoofdbewoners van [redacted]. De gemeente moet ook rekening houden met volwassen kinderen en andere familieleden die door ruimtegebrek noodgedwongen elders wonen, met eerdere afgewezen aanvragen en met personen die een sociale huurstandplaats of huurwoonwagen nodig hebben.

Wij verzoeken u de registratie en het behoefteonderzoek zorgvuldig, controleerbaar en zonder uitsluiting van eerder gemiste families uit te voeren. De uitkomsten moeten worden vertaald naar aantallen, geschikte nieuwe locaties, financiële middelen en een realistische uitvoeringsplanning.

4. Ons concrete verzoek

1. Woonwagenbewoners expliciet als aandachtsgroep en de woonwagen als erkende woonvorm in het volkshuisvestingsprogramma op te nemen;
2. de actuele lokale behoefte onafhankelijk en volledig vast te stellen, met vermelding van de gehanteerde methode, peildatum, wachtlijst en prognose;
3. concrete streefaantallen op te nemen voor uitbreiding, uitgesplitst naar koopstandplaatsen, huurstandplaatsen, koopwoonwagens en sociale huurwoonwagens;
4. één of meer geschikte uitbreidings- of nieuwbouwlocaties aan te wijzen, met voldoende oppervlakte, familieverband, leefbaarheid, parkeren en een passende ontsluiting als uitgangspunten;
5. per locatie een tijdpad, verantwoordelijke partij, budget en beslismoment op te nemen;
6. de lokale woonwagenbewoners en de families [redacted] vroegtijdig en rechtstreeks bij de voorbereiding te betrekken;
7. de woningcorporatie(s) bij de realisatie van sociale huurstandplaatsen en huurwoonwagens te betrekken en dit vast te leggen in prestatieafspraken;
8. schriftelijk uit te leggen hoe het oordeel van het College voor de Rechten van de Mens van 20 maart 2026 in beleid en uitvoering wordt verwerkt.

5. Procedure en informatieverzoek

Wij verzoeken u ons binnen vier weken schriftelijk te informeren over de stand van zaken, de planning en de participatieprocedure voor het Wassenaarse volkshuisvestingsprogramma. Wilt u daarbij aangeven of reeds een ontwerp bestaat, waar dit kan worden ingezien, welke reactietermijn geldt en op welke wijze deze brief wordt betrokken bij de besluitvorming?

Wij verzoeken het college deze brief inhoudelijk te behandelen en te betrekken bij de voorbereiding en vaststelling van het volkshuisvestingsprogramma. Wij verzoeken de gemeenteraad deze brief op de lijst van ingekomen stukken te plaatsen, inhoudelijk te bespreken en het college zo nodig door middel van een motie of raadsbesluit op te dragen woonwagens en standplaatsen volledig en concreet in het programma op te nemen. Tevens verzoeken wij de raad vanuit zijn kaderstellende en controlerende rol toe te zien op de uitvoering.

Indien het programma zonder een concrete en evenredige aanpak voor woonwagens en standplaatsen wordt vastgesteld, behouden wij ons het recht voor om de kwestie onder de aandacht te brengen van de gemeenteraad, de provincie Zuid-Holland, de Nationale ombudsman, de gemeentelijke ombudsvoorziening, Discriminatie.nl en het College voor de Rechten van de Mens, en om zo nodig juridisch advies in te winnen.

Wij zijn bereid onze situatie en de lokale behoefte mondeling toe te lichten. Wij ontvangen graag een ontvangstbevestiging en een inhoudelijke reactie.

Met vriendelijke groet,

Namens de families [redacted]

[redacted] Wassenaar

Alle rechten, weren en wijzigingen voorbehouden.

Juridische toelichting en bronnen

Deze toelichting hoort bij de brief van 4 september 2026 en verduidelijkt de gebruikte juridische grondslagen.

Belangrijke correcties op het aangeleverde voorbeeld

- De Wet versterking regie volkshuisvesting is op 1 juli 2026 in werking getreden. De precieze datum waarop ieder gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma uiterlijk moet zijn vastgesteld, volgt uit de inwerkingtredings- en overgangsregels. Daarom is in de brief geen onbevestigde algemene deadline van 1 juli 2027 opgenomen.
- Het gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma is juridisch een programma onder de Omgevingswet en wordt in beginsel door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. De gemeenteraad kan wel politiek sturen, kaders stellen, vragen stellen en moties aannemen.
- Een uniforme wettelijke zienswijzetermijn van zes weken geldt niet automatisch voor elk volkshuisvestingsprogramma. De gemeente moet participatie organiseren en aangeven hoe inwoners en belanghebbenden zijn betrokken. Daarom is de hoofdbrief zowel als formele participatie-inbreng als - indien toepasselijk - zienswijze geformuleerd.
- Het Beleidskader uit 2018 is een richtinggevend landelijk beleidskader en geen zelfstandige wet. De juridische betekenis ligt mede in de mensenrechtelijke normen, gelijkebehandelingswetgeving en de verplichting tot zorgvuldige beleidsvorming.

Geraadpleegde openbare bronnen

1. Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Wet versterking regie volkshuisvesting - tijdlijn en inwerkingtreding op 1 juli 2026.
volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/aanpak-woningnood/wet-versterking-regie-volkshuisvesting

2. Informatiepunt Leefomgeving, Volkshuisvestingsprogramma - verplicht programma, onderzoek naar actuele woonbehoefte en overgangsrecht.
iplo.nl/regelgeving/instrumenten/programma/verplichte-programma-s/volkshuisvestingsprogramma

3. Ministerie van BZK/VRO, Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid (2 juli 2018).
volkshuisvestingnederland.nl/documenten/2018/07/02/beleidskader-gemeentelijk-woonwagen-en-standplaatsenbeleid

4. Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikel 8; relevante rechtspraak over bescherming van privé-, familie- en gezinsleven en de woonwagencultuur.

5. College voor de Rechten van de Mens, oordeel van 20 maart 2026 betreffende het woonwagenbeleid van de gemeente Wassenaar (zoals bij partijen bekend).

Let op

Deze brief is juridisch zorgvuldig opgesteld op basis van de per 4 september 2026 beschikbare openbare informatie en de bij de families bekende lokale feiten. Controleer bij verzending of Wassenaar inmiddels een ontwerp, reactietermijn of speciaal digitaal indieningskanaal heeft gepubliceerd. Voeg desgewenst het oordeel van het College, eerdere aanvragen en bewijs van inschrijving als bijlagen toe.